

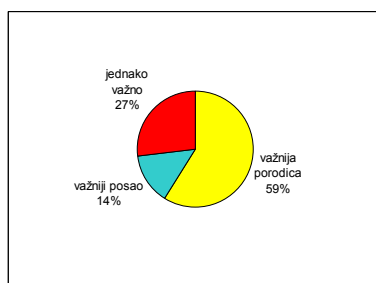

Business

Manje sastančenja – više rada. U poruci poslatoj svim menadžerima i direktorima kompanije, *Bil Ford*, izvršni direktor kompanije *Ford*, najavio je da će smanjiti broj mesečnih sastanaka kao i da će broj učesnika na tim sastancima svesti samo na one menadžere čije je prisustvo neophodno. „Mi moramo dobro proceniti naše planove da bismo bili sigurni da smo fokusirani na najvažnija poslovna pitanja, dok s druge strane, moramo zapostaviti zadatke koji nemaju uticaja na uspeh naše kompanije“ naveo je *Ford* u poruci. Sastanci na kojima su se menadžeri sretali radi sretanja i oni koji su bili održavani samo radi tradicije postaće prošlost. „Sastanci koji su vredni našeg dragocenog vremena su samo oni koji nam pomažu da brže napredujemo, ubrzamo birokratiju i dovedemo procese odlučivanja na odgovarajuće nivoe u celoj kompaniji“, dodao je *Ford*.

I Kina rešila da šteti energiju. Kao deo kampanje koja ima za cilj da promoviše štednju energije, kineski službenici bili su u obavezi da ovog utorka idu na posao bez kola, da ne koriste liftove i da ne uključuju klima uređaje u kancelarijama i stanovima. Kineske vlasti su odlučile da njihovi službenici toga dana budu primer ostalom stanovništvu, ali akcija nije prošla slavno jer se zabrane pridržavalo svega nekoliko stotina zaposlenih. Inače, oko 7 miliona zaposlenih u državnoj upravi troši 5 odsto ukupne električne energije koju troši cela zemlja, isto koliko i čak 780 miliona seljaka koji žive van gradova.

Očevi željni više vremena sa porodicom. Prema podacima ankete veb sajta *Business.com*, današnji preduzetnici se sve više trude da pronađu ravnotežu između posla i porodice, uprkos izazovima upravljanja sopstvenim biznisom. On-lajn anketa pokazala je da su privatni preduzetnici muškog pola koji imaju decu trostruko motivisaniji kada se odlučuju da pokrenu sopstveni biznis: prvi motiv je mogućnost finansijskog uspeha (18.6 %), drugi motiv je osećaj ispunjenosti jer su nešto izgradili (18 %) i treći želja da provode više vremena sa porodicama (17.7 %). Osamdeset procenata anketiranih preduzimača kažu da provode isto ili čak više vremena sa svojim porodicama nakon što su uplovili u vode privatnog biznisa. „Opšte mesto je da porodice privatnih preduzetnika više trpe ukoliko se mama ili tata bave privatnim biznisom. Ali većina onih koje smo mi anketirali bili su zadovoljni i izgledalo je da uspevaju da održe zdravu ravnotežu“ - kažu istraživači na ovom projektu. Očevi preduzetnici, sudeći prema izveštaju, vide sebe kao člana dve porodice, sopstvene i one poslovne – ali su sopstvenu porodicu ipak stavili na prvo mesto.

Grafikon: da li je muškarcima važniji posao ili porodica?

Tržište kapitala na Balkanu. Na otvaranju druge godišnje konferencije *Ekonomist* magazina *Budućnosti tržišta kapitala na Balkanu*, direktor *Akcijskog fonda Srbije Aleksandar Gračanac* pozvao je strane investitore da ulažu u srpsko tržište kapitala, istakavši da je sada pravo vreme za investicije na tom prostoru. „Srbija je uredila zakonodavni okvir za dalji razvoj tržišta kapitala i očekujemo da se tržište još više razvije po završetku privatizacije. Trenutni nedostaci i prepreke koje postoje na srpskom tržištu kapitala su koncentracija vlasništva kapitala, neravnomernost u razvoju tržišta zbog neodlučnosti oko ulaganja u hartije od vrednosti, nepostojanje interesa da se tržišnim materijalom trguje na berzi i nedovoljna razvijenost korporativnog upravljanja“ – rekao je *Gračanac* na dvodnevnoj konferenciji, koja je organizovana uz pokroviteljstvo *Beogradske berze* i *Centralnog registra*.

Futuristika kao biznis. *Institut za budućnost* je veoma cenjen u oblasti dugoročnog planiranja jer svake godine objavljuje desetogodišnju prognozu budućnosti odnosno iscrpan pregled društvenih i tehnoloških trendova. Problem se pojavio kada su njihovi klijenti prestali da čitaju izveštaje. Tako su istraživači Instituta, pre nekoliko godina pokušali da zainteresuju klijente sa novim dodatkom koji je postao poznat pod imenom *Novotarije iz budućnosti*. Reč je o predviđanju proizvoda koji će se pojaviti u budućnosti. „Kada prezentujete prognoze grupi direktora i kada stavite vašu novotariju ispred njih, oni svi oduševljeno uzviknu „Aha, shvatam!“ – kaže *Mark Šar*, stručnjak ovog Instituta. Sada klijenti Instituta plaćaju stotine hiljada dolara godišnje za istraživanja koja uključuju i *Novotarije*. Kompanija *Proktor & Gembl* potvrdila je da su ih upravo ove novotarije inspirisale za neke nove proizvode.

Communications

Dizni sklopio ugovor sa Teskom. *Vini Pu* na pomorandži, *Paja Patak* na banani - od sada će sve voće namenjeno deci kupljeno u *Tesku* imati na sebi sličice sa *Dizni* likovima. Posle raskidanja ugovora sa *Mekdonaldsom*, *Volt Dizni* sklopio ugovor sa *Teskom* kako bi brendirao sveže voće koje se prodaje u trgovinama širom Velike Britanije. Želja kompanije *Dizni* je da je povezuju sa zdravom ishranom. Deca će na ovaj način za nekoliko kilograma pojeđenog voća moći da sakupe sličice za album.

Vijagra za zdravlje. Iako su mnogi korisnici Interneta bombardovani informacijama o *Vijagri* putem spem mejlova, kompanija *Fajzer* krenula je u saradnji sa *Muškim zdravstvenim forumom* i *Asocijacijom za seksualne disfunkcije*. Cilj kampanje je da skrene pažnju na pojavu da svaki drugi muškarac posle četrdesete godine ima seksualnih disfunkcija. Pored medijske kampanje kreiran je i sajt na kome će svi zainteresovani moći da dobiju savete od lekara i psihijatra o tome kako da prevaziđu ove probleme.

Zvučna komunikacija koja poznaje generacijske razlike. Studenti u Americi koriste nove zvučne signale sa mobilnih telefona kako bi neprimetno na školskom času bili obavešteni da su dobili poruku. Naime, ove zvuke profesori ne mogu da čuju jer učenici namenski skidaju sa Interneta takve zvukove za koje se pouzdano zna da odrasle osobe ne mogu da ih registruju. Inače, poznato je da starije osobe nisu u stanju da čuju zvuke visoke frekvencije koji se na Internetu zovu *Moskito* – Komarac.

Internet aukcija kao spas za lake prestupnike željne slave. Žena koja je u bikiniju uletela na teren tokom jedne ragbi utakmice između Novog Zelanda i Irske, postavila je taj isti kupaći kostim na aukciju putem Interneta, kako bi prodajom sakupila novac za kaznu koju mora da plati zbog prekida utakmice koju je izazvala. Dvadesetpetogodišnja *Lisa Luis* uhapšena je i privedena u policiju nakon čega joj je određena velika novčana kazna. Ona kaže da je na teren utrčala kako bi ostvarila jedan od životnih ciljeva koje želi da ispuni pre smrti. Inače, aukcije putem interneta postaju omiljena zabava ljubitelja ekscentričnih avantura. *BC Bilten* je već izveštavao o ljudima koji su prostor na svom telu prodavali kao oglasni prostor ili pokretni bilbord.

Bekamovi na udaru nemačkih tabloida. Prvenstvo samo što je počelo, a tabloidi su već zaratili sa porodicom *Bekam*. Nemački tabloid *Bild* okarakterisao je mlađu sestru *Dejvida Bekama* kao "debelu šunku", a njegovu majku kao ženu koja ima osmeh seljanke prikazujući slike sa fudbalskih tribina. List navodi da je cela porodica na Svetsko prvenstvo doputovala privatnim džet avionom. Odsek za odnose javnošću koji radi za *Bekamove* uz budno oko *Viktorije Bekam* imaće izgleda dosta posla ovog leta.

Ugledne zvanice SAD. Prva na listi uglednih žena koje bi muškarci pozvali na večernji prijem, a koju je napravio časopis *Eskvajer*, je američki državni sekretar *Kondoliza Rajs*. Za njom slede *Opra Vinfri*, a potom glumice *Anželina Žoli*, *Džulija Roberts* i *Dženifer Aniston*. Kada su u pitanju muškarci, uvažene zvanice bile bi voditelj *Džej Leno* za kojim slede *Bil Klinton*, *Džordž Kluni* i tek potom *Džordž Buš*.

Global bizz – Budite kritični optimisti!

Ključ uspeha u preduzetništvu kao i u životu je optimizam. Optimisti će pokušati da urade stvari koje su iznad realnih mogućnosti, bez imalo bojazni da će ih to obeshrabriti ako ne uspeju da postignu zacrtane ciljeve. I upravo zbog optimističkog stava optimisti u poslu opstaju mnogo duže od osoba koje ne zrače pozitivnom energijom. Ali, potrebno je biti na oprezu, optimizam je fantastična osobina sve dok je držimo pod kontrolom.

Izoštrite vaš optimizam

Da biste bili uspešni u vođenju biznisa kao i u svakoj drugoj aktivnosti gde imate neki drugi interes, morate uskladiti vaš optimizam sa pesimizmom. Poželjno je biti entuzijasta u vezi sa mogućim uspehom, ali morate biti i skeptični, kritični, sumnjičavi kada razmišljate o načinima na koji možete izgubiti novac, klijente, poverenje ili ugled.

Saslušajte i negativne stavove

Potražite i pažljivo saslušajte ljude koji imaju negativan stav prema vašoj ideji.

Pitajte ih za mišljenje jer njihovi stavovi mogu biti neprocenjivi i mogu vam sačuvati dragoceno vreme i novac" – kaže jedan od gurua savremenog menadžmenta *Brajan Trejsi*. „Ja imam prijatelja koji je advokat. On pomaže i daje investicione savete mnogim uglednim klijentima. Kada neko dođe sa željom da investira, ali nije siguran, moj prijatelj mu kaže: "Želim da dođete u moju kancelariju i da sednete na moje mesto. Zatim ću vam ja predstaviti investiciju, a onda, od vas očekujem da je iskritikujete kao da ste vi ja". Kada njegovi klijenti počnu da kritikuju investicije u koje su želeli da uđu, kada počnu negativno da razmišljaju o njima, zapanje se koliko su te investicije u stvari loše. Kaže da je sačuvao klijentima milione dolara primoravajući ih da razmišljaju negativno u vezi sa sopstvenim idejama, jednostavno zamenjujući uloge, sedeći ispred umesto iza pregovaračkog stola" – kaže *Trejsi*.

Budite otvorenog uma

Ipak, nemojte previše biti pod uticajem negativnih stavova drugih. Važno je samo da ih razmotrite i analizirate. „Poznata je priča *Meri Hadson* koja je počela sa 200 dolara usred ekonomske krize i iznajmila benzinsku pumpu sa kojom su dva čoveka pre nje već bankrotirali.

Iz tog posla stvorila je kompaniju i nazvala je *Hadson Oil*, koja je sada najveći nezavisni distributer goriva u SAD. Uspela je od investicije od samo 200 dolara napraviti imperiju, iako su joj svi rekli da neće uspeti" – kaže *Trejsi*.

Ukratko, obuzdajte optimizam u dva koraka: prvo, razmotrite vašu ideju kao da ste spoljni saradnik. Zapitajte se: koji su svi mogući rizici ili greške u ovom slučaju? Drugo, potražite mišljenje ljudi koji nisu u vezi sa vašim projektom. Saslušajte kritike bez komentara ili odbrane ideje. Zahvalite na pomoći. Izgleda da ponekada nije loše čašu posmatrati kao polupraznu.

Nadamo se da ćete *BC Bilten* pročitati pre utakmice sa Argentinom. Možda bi bilo dobro i u ovom slučaju obuzdati optimizam.

Vaš Bovan tim

Lideri moraju da budu optimisti. Njihova vizija ide iz sadašnjosti.

Rudi Djulijani

SEMINARI, KONFERENCIJE:

- 21. jun - **Third business roundtable with the government of BiH**, Unlocking Bosnian business potential, hotel Holiday Inn, Sarajevo
- 6. i 7. jul - Treća godišnja telekomunikaciona konferencija, Zagreb
- 13- 15. septembar – Međunarodni kongres jadranske regije – **Pro PR Kongres Rogaška Slatina**
- 30 jun. i 1. jul – seminar **Efektan biznis plan**, Institut za ekonomiku i finansije, Beograd

